
ALBERT LUDWIGS UNIVERSITÄT FREIBURG

TECHNISCHE FAKULTÄT

PicoC-Compiler

Übersetzung einer Untermenge von C in den Befehlssatz der RETI-CPU

BACHELORARBEIT

Abgabedatum: 28th April 2022

Author:
Jürgen Mattheis

Gutachter:
Prof. Dr. Scholl

Betreuung:
M.Sc. Seufert

Eine Bachelorarbeit am Lehrstuhl für
Betriebssysteme

ERKLÄRUNG

Hiermit erkläre ich, dass ich diese Abschlussarbeit selbständig verfasst habe, keine anderen als die angegebenen Quellen/Hilfsmittel verwendet habe und alle Stellen, die wörtlich oder sinngemäß aus veröffentlichten Schriften entnommen wurden, als solche kenntlich gemacht habe. Darüber hinaus erkläre ich, dass diese Abschlussarbeit nicht, auch nicht auszugsweise, bereits für eine andere Prüfung angefertigt wurde.

Inhaltsverzeichnis

1	Implementierung	8
1.1	Architektur	8
1.2	Lexikalische Analyse	10
1.2.1	Verwendung von Lark	10
1.2.2	Basic Parser	11
1.3	Syntaktische Analyse	11
1.3.1	Verwendung von Lark	11
1.3.2	Umsetzung von Präzidenz	12
1.3.3	Derivation Tree Generierung	13
1.3.4	Early Parser	13
1.3.5	Derivation Tree Vereinfachung	13
1.3.6	Abstrakt Syntax Tree Generierung	13
1.3.6.1	ASTNode	13
1.3.6.2	PicoC Nodes	13
1.3.6.3	RETI Nodes	13

Abbildungsverzeichnis

1.1	Cross-Compiler Kompiliervorgang ausgeschrieben	8
1.2	Cross-Compiler Kompiliervorgang Kurzform	9
1.3	Architektur mit allen Passes ausgeschrieben	9

Codeverzeichnis

Tabellenverzeichnis

1.1 Präzidenzregeln von PicoC	12
---	----

Definitionsverzeichnis

Grammatikverzeichnis

1.2.1 Konkrete Syntax des Lexers	10
1.3.1 Konkrete Syntax des Parsers, Teil 1	11
1.3.2 Konkrete Syntax des Parsers, Teil 2	12
1.2.2 λ calculus syntax	14
1.2.3 Advanced capabilities of <code>grammar.sty</code>	14

1 Implementierung

1.1 Architektur

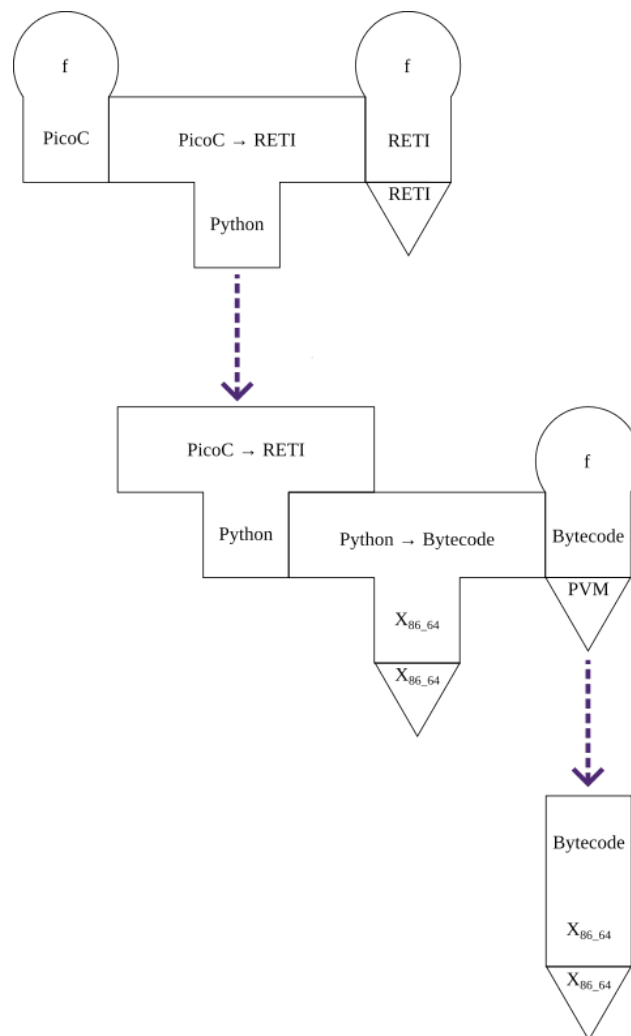

Abbildung 1.1: Cross-Compiler Kompiliervorgang ausgeschrieben

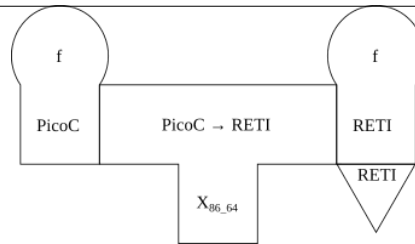

Abbildung 1.2: Cross-Compiler Kompiliervorgang Kurzform

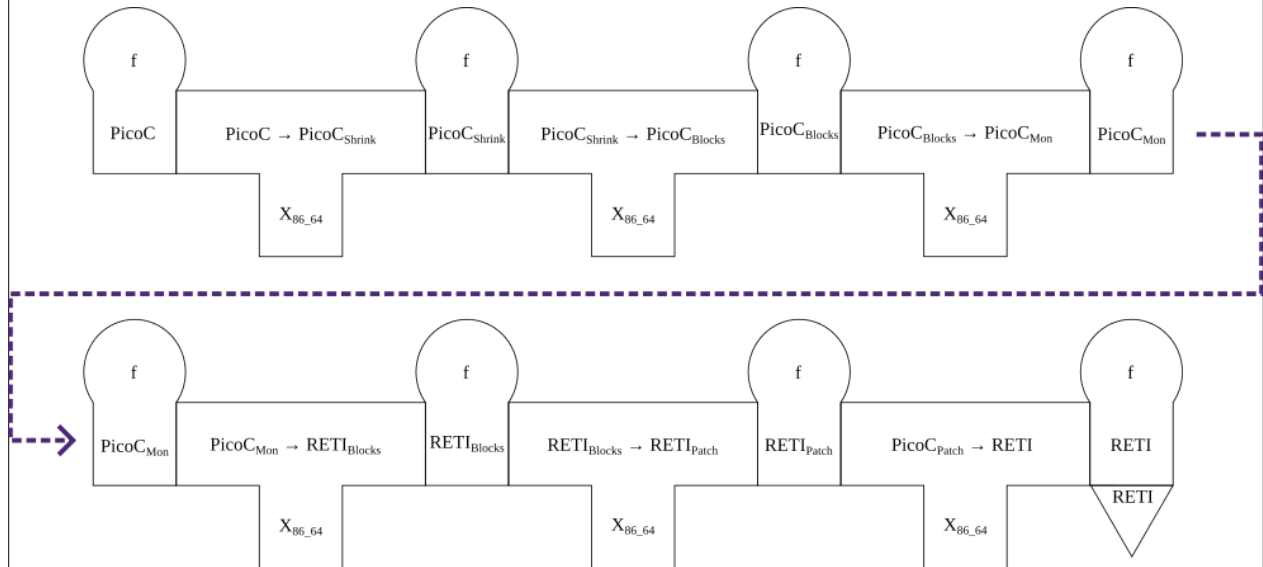

Abbildung 1.3: Architektur mit allen Passes ausgeschrieben

1.2 Lexikalische Analyse

1.2.1 Verwendung von Lark

<i>COMMENT</i>	::=	<code>"/" /[\n]*/ "/" /(. \n)*?/ "*" /</code>	<i>L_Comment</i>
<i>RETI_COMMENT.2</i>	::=	<code>"/" " " ?" #" /[\n]*/</code>	
<i>DIG_NO_0</i>	::=	<code>"1" "2" "3" "4" "5"</code> <code> "6" "7" "8" "9"</code>	<i>L_Arith</i>
<i>DIG_WITH_0</i>	::=	<code>"0" DIG_NO_0</code>	
<i>NUM</i>	::=	<code>"0" DIG_NO_0DIG_WITH_0*</code>	
<i>ASCII_CHAR</i>	::=	<code>"_ " . " ~ "</code>	
<i>CHAR</i>	::=	<code>"' " ASCII_CHAR "' "</code>	
<i>FILENAME</i>	::=	<code>ASCII_CHAR + ".picoc"</code>	
<i>LETTER</i>	::=	<code>"a" . "z" "A" . "Z"</code>	
<i>NAME</i>	::=	<code>(LETTER "_")</code> <code>(LETTER — DIG_WITH_0 — "_")*</code>	
<i>name</i>	::=	<code>NAME INT_NAME CHAR_NAME</code> <code> VOID_NAME</code>	
<i>NOT</i>	::=	<code>" ~ "</code>	
<i>REF_AND</i>	::=	<code>"&"</code>	
<i>un_op</i>	::=	<code>SUB_MINUS LOGIC_NOT NOT</code> <code> MUL_DEREF_PNTR REF_AND</code>	
<i>MUL_DEREF_PNTR</i>	::=	<code>"*"</code>	
<i>DIV</i>	::=	<code>"/"</code>	
<i>MOD</i>	::=	<code>"%"</code>	
<i>pre1_op</i>	::=	<code>MUL_DEREF_PNTR DIV MOD</code>	
<i>ADD</i>	::=	<code>"+"</code>	
<i>SUB_MINUS</i>	::=	<code>"-"</code>	
<i>prec2_op</i>	::=	<code>ADD SUB_MINUS</code>	
<i>LT</i>	::=	<code>"<"</code>	<i>L_Logic</i>
<i>LTE</i>	::=	<code>"<="</code>	
<i>GT</i>	::=	<code>">"</code>	
<i>GTE</i>	::=	<code>">="</code>	
<i>rel_op</i>	::=	<code>LT LTE GT GTE</code>	
<i>EQ</i>	::=	<code>"=="</code>	
<i>NEQ</i>	::=	<code>"!="</code>	
<i>eq_op</i>	::=	<code>EQ NEQ</code>	
<i>LOGIC_NOT</i>	::=	<code>"!"</code>	
<i>INT_DT.2</i>	::=	<code>"int"</code>	
<i>INT_NAME.3</i>	::=	<code>"int" (LETTER DIG_WITH_0 "_")+</code>	<i>L_Assign_Alloc</i>
<i>CHAR_DT.2</i>	::=	<code>"char"</code>	
<i>CHAR_NAME.3</i>	::=	<code>"char" (LETTER DIG_WITH_0 "_")+</code>	
<i>VOID_DT.2</i>	::=	<code>"void"</code>	
<i>VOID_NAME.3</i>	::=	<code>"void" (LETTER DIG_WITH_0 "_")+</code>	
<i>prim_dt</i>	::=	<code>INT_DT CHAR_DT VOID_DT</code>	

Grammar 1.2.1: Konkrete Syntax des Lexers

1.2.2 Basic Parser

1.3 Syntaktische Analyse

1.3.1 Verwendung von Lark

In 1.3.1

<i>prim_exp</i>	::=	<i>name</i> <i>NUM</i> <i>CHAR</i> "(" <i>logic_or</i> ")"	<i>L_Arith</i> +
<i>post_exp</i>	::=	<i>array_subscr</i> <i>struct_attr</i> <i>fun_call</i> <i>input_exp</i> <i>print_exp</i> <i>prim_exp</i>	<i>L_Array</i> + <i>L_Pntr</i> +
<i>un_exp</i>	::=	<i>un_opun_exp</i> <i>post_exp</i>	<i>L_Struct</i> + <i>L_Fun</i>
<i>input_exp</i>	::=	"input" "(" "	<i>L_Arith</i>
<i>print_exp</i>	::=	"print" "(" <i>logic_or</i> ")"	
<i>arith_prec1</i>	::=	<i>arith_prec1</i> <i>prec1_op</i> <i>un_exp</i> <i>un_exp</i>	
<i>arith_prec2</i>	::=	<i>arith_prec2</i> <i>prec2_op</i> <i>arith_prec1</i> <i>arith_prec1</i>	
<i>arith_and</i>	::=	<i>arith_and</i> "&" <i>arith_prec2</i> <i>arith_prec2</i>	
<i>arith_oplus</i>	::=	<i>arith_oplus</i> "^" <i>arith_and</i> <i>arith_and</i>	
<i>arith_or</i>	::=	<i>arith_or</i> " " <i>arith_oplus</i> <i>arith_oplus</i>	
<i>rel_exp</i>	::=	<i>rel_exp</i> <i>rel_op</i> <i>arith_or</i> <i>arith_or</i>	<i>L_Logic</i>
<i>eq_exp</i>	::=	<i>eq_exp</i> <i>eq_oprel_exp</i> <i>rel_exp</i>	
<i>logic_and</i>	::=	<i>logic_and</i> "&&" <i>eq_exp</i> <i>eq_exp</i>	
<i>logic_or</i>	::=	<i>logic_or</i> " " <i>logic_and</i> <i>logic_and</i>	
<i>type_spec</i>	::=	<i>prim_dt</i> <i>struct_spec</i>	<i>L_Assign_Alloc</i>
<i>alloc</i>	::=	<i>type_spec</i> <i>pntr_decl</i>	
<i>assign_stmt</i>	::=	<i>un_exp</i> "=" <i>logic_or</i> ";"	
<i>initializer</i>	::=	<i>logic_or</i> <i>array_init</i> <i>struct_init</i>	
<i>init_stmt</i>	::=	<i>alloc</i> "=" <i>initializer</i> ";"	
<i>const_init_stmt</i>	::=	"const" <i>type_spec</i> <i>name</i> "=" <i>NUM</i> ";"	
<i>pntr_deg</i>	::=	"*" *	<i>L_Pntr</i>
<i>pntr_decl</i>	::=	<i>pntr_deg</i> <i>array_decl</i> <i>array_decl</i>	
<i>array_dims</i>	::=	("[" <i>NUM</i> "]") *	<i>L_Array</i>
<i>array_decl</i>	::=	<i>name</i> <i>array_dims</i> "(" <i>pntr_decl</i> ")" <i>array_dims</i>	
<i>array_init</i>	::=	"{" <i>initializer</i> ("," <i>initializer</i>) * "}"	
<i>array_subscr</i>	::=	<i>post_exp</i> "[" <i>logic_or</i> "]"	
<i>struct_spec</i>	::=	"struct" <i>name</i>	<i>L_Struct</i>
<i>struct_params</i>	::=	(<i>alloc</i> ";") +	
<i>struct_decl</i>	::=	"struct" <i>name</i> "{" <i>struct_params</i> "}"	
<i>struct_init</i>	::=	"{" " " <i>name</i> "=" <i>initializer</i> ("," " " <i>name</i> "=" <i>initializer</i>) * "}"	
<i>struct_attr</i>	::=	<i>post_exp</i> "." <i>name</i>	
<i>if_stmt</i>	::=	"if" "(" <i>logic_or</i> ")" <i>exec_part</i>	<i>L_If_Else</i>
<i>if_else_stmt</i>	::=	"if" "(" <i>logic_or</i> ")" <i>exec_part</i> "else" <i>exec_part</i>	
<i>while_stmt</i>	::=	"while" "(" <i>logic_or</i> ")" <i>exec_part</i>	<i>L_Loop</i>
<i>do_while_stmt</i>	::=	"do" <i>exec_part</i> "while" "(" <i>logic_or</i> ")" ";"	

Grammar 1.3.1: Konkrete Syntax des Parsers, Teil 1

<i>decl_exp_stmt</i>	::=	<i>alloc</i> ";"	<i>L_Stmt</i>
<i>decl_direct_stmt</i>	::=	<i>assign_stmt</i> <i>init_stmt</i> <i>const_init_stmt</i>	
<i>decl_part</i>	::=	<i>decl_exp_stmt</i> <i>decl_direct_stmt</i> <i>RETI_COMMENT</i>	
<i>compound_stmt</i>	::=	"{" <i>exec_part</i> * "}"	
<i>exec_exp_stmt</i>	::=	<i>logic_or</i> ";"	
<i>exec_direct_stmt</i>	::=	<i>if_stmt</i> <i>if_else_stmt</i> <i>while_stmt</i> <i>do_while_stmt</i> <i>assign_stmt</i> <i>fun_return_stmt</i>	
<i>exec_part</i>	::=	<i>compound_stmt</i> <i>exec_exp_stmt</i> <i>exec_direct_stmt</i> <i>RETI_COMMENT</i>	
<i>decl_exec_stmts</i>	::=	<i>decl_part</i> * <i>exec_part</i> *	
<i>fun_args</i>	::=	[<i>logic_or</i> ("," <i>logic_or</i>)*]	<i>L_Fun</i>
<i>fun_call</i>	::=	<i>name</i> (" <i>fun_args</i> ")	
<i>fun_return_stmt</i>	::=	"return" [<i>logic_or</i>];	
<i>fun_params</i>	::=	[<i>alloc</i> ("," <i>alloc</i>)*]	
<i>fun_decl</i>	::=	<i>type_spec</i> <i>pntr_deg</i> <i>name</i> (" <i>fun_params</i> ")	
<i>fun_def</i>	::=	<i>type_spec</i> <i>pntr_deg</i> <i>name</i> (" <i>fun_params</i> ") " {" <i>decl_exec_stmts</i> } "	
<i>decl_def</i>	::=	(<i>struct_decl</i> <i>fun_decl</i>); <i>fun_def</i>	<i>L_File</i>
<i>decls_defs</i>	::=	<i>decl_def</i> *	
<i>file</i>	::=	<i>FILENAME</i> <i>decls_defs</i>	

Grammar 1.3.2: Konkrete Syntax des Parsers, Teil 2

1.3.2 Umsetzung von Präzidenz

Die **PicoC** Programmiersprache hat dieselben **Präzidenzregeln** implementiert, wie die Programmiersprache **C**¹. Die **Präzidenzregeln** von **PicoC** sind in Tabelle 1.1 aufgelistet.

Präzidenz	Operator	Beschreibung	Assoziativität
1	<i>a()</i>	Funktionsaufruf	Links, dann rechts →
	<i>a[]</i>	Indezzugriff	
	<i>a.b</i>	Attributzugriff	
2	<i>-a</i>	Unäres Minus	Rechts, dann links ←
	<i>!a ~a</i>	Logisches NOT und Bitweise NOT	
	<i>*a &a</i>	Dereferenz und Referenz, auch Adresse-von	
3	<i>a*b a/b a%b</i>	Multiplikation, Division und Modulo	Links, dann rechts →
4	<i>a+b a-b</i>	Addition und Subtraktion	
5	<i>a<b a<=b a>b a>=b</i>	Kleiner, Kleiner Gleich, Größer, Größer gleich	
6	<i>a==b a!=b</i>	Gleichheit und Ungleichheit	
7	<i>a&b</i>	Bitweise UND	
8	<i>a^b</i>	Bitweise XOR (exclusive or)	
9	<i>a b</i>	Bitweise ODER (inclusive or)	
10	<i>a&&b</i>	Logisches UND	
11	<i>a b</i>	Logisches ODER	
12	<i>a=b</i>	Zuweisung	Rechts, dann links ←
13	<i>a,b</i>	Komma	Links, dann rechts →

Tabelle 1.1: Präzidenzregeln von PicoC

¹*C Operator Precedence - cppreference.com.*

1.3.3 Derivation Tree Generierung

1.3.4 Early Parser

1.3.5 Derivation Tree Vereinfachung

1.3.6 Abstrakt Syntax Tree Generierung

1.3.6.1 ASTNode

1.3.6.2 PicoC Nodes

1.3.6.3 RETI Nodes

$$\begin{array}{lll}
 T & ::= & \mathcal{V} \quad \textit{Variable} \\
 & | & (\mathcal{T} \mathcal{T}) \quad \textit{Application} \\
 & | & \lambda \mathcal{V} \cdot \mathcal{T} \quad \textit{Abstraction} \\
 V & ::= & x, y, \dots \quad \textit{Variables}
 \end{array}$$
Grammar 1.2.2: λ calculus syntax
$$\begin{array}{lll}
 A & ::= & \mathcal{T} \mid \mathcal{V} \quad \textit{Multiple option on a single line} \\
 & | & \mathcal{A} \quad \textit{Highlighted form} \\
 & | & \mathcal{B} \mid \mathcal{C} \quad \textit{Downplayed form} \\
 & | & \textcolor{red}{\mathcal{A}} \mid \mathcal{B} \quad \textit{Emphasize part of the line}
 \end{array}$$
Grammar 1.2.3: Advanced capabilities of `grammar.sty`

Literatur

Online

- *C Operator Precedence* - *cppreference.com*. URL: https://en.cppreference.com/w/c/language/operator_precedence (besucht am 27.04.2022).